

Les Fonts de la Plaça

Olesa de Montserrat

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Plaça de les Fonts
Alçada: 115

Coordenades:

Latitud: 41.54492
Longitud: 1.89378
UTM Est (X): 407735
UTM Nord (Y): 4599842

Classificació

Número de fitxa 08147 - 81
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Element urbà
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1999
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla Especial de Protecció d'Olesa de M (14/06/94)
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Ajuntament d'Olesa de Montserrat. Pl. Fèlix Figueras Aragay, s/n
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 28/07/2011 - 02:00

Descripció

Font de construcció recent que ha substituït la que hi havia antigament i que, des de temps immemorials, constituïa la principal font pública de la vila. La font actual, de disseny modern i geomètic, consisteix en un bloc rectangular, llis i revestit amb lloses, amb una gran pica a la cara nord on cau l'aigua que raja de set brolladors. Els brolladors, de bronze, adopten la forma de cares. La font, que és encara molt utilitzada pels habitants de la vila, està situada a un extrem de la plaça anomenada de les Fonts, que ha estat recentment reurbanitzada amb un paviment de llambordes.

Història

Olesa és un lloc amb abundància d'aigua. El mateix nom d'Olesa deriva probablement de l'arrel pre-romana *ol* o *or*, que significa aigua. En el lloc on hi ha la font hi havia una sorgència natural d'aigua, que inicialment va ser aprofitada en forma de bassa, anomenada Bareia (una paraula que etimològicament suggereix un lloc on brolla l'aigua). Aquesta bassa servia per regar l'horta que hi havia a la zona de l'actual Eixample i per al consum domèstic. L'existència de fonts en aquest indret està documentada almenys des de 1693. A finals del segle XVI es va iniciar una gran obra que no es va finalitzar fins el 1855 que permetia aprofitar els sobrants d'aigua d'algunes cases per fer augmentar el cabal de les fonts. Concretament en aquesta plaça hi havia dues mines d'aigua i en aquest moment ja diversos brolladors o fonts. L'aigua potable del poble la subministraven aquestes fonts, si bé algunes cases particulars, sobretot les situades a la part alta, tenien pous als seus patis. Era el Comú de la vila qui regulava l'ús de les aigües públiques de la Mina de les Fonts de la Plaça, de les fonts d'en Roure i de Vilapou. Al segle XVIII la font encara era coneguda com la Bareia i tenia un safareig, el qual era utilitzat pels paraires per rentar les seves peces. Cal dir que aquesta era la plaça on es feia el mercat. L'any 1858, segons s'indicava en una làpida, durant el regnat d'Isabel II es va construir una nova font, situada en aquesta mateixa plaça, que en aquesta època es va dir de la Constitució, i el safareig es va traslladar a la ubicació actual. El motiu era que les instal·lacions situades al mig de la plaça eren antiestètiques. En una mesura feta a les diferents fonts de la vila l'any 1879 la "font de la Vila" a la Plaça de la Constitució tenia 41 plomes i era, de llarg, la que té més cabal. Al segle XX la plaça ha sofert diverses reformes: el 1919, quan es van enrunar unes cases que n'ocupaven la part central o el 1960, quan es va repavimentar la plaça. Més recentment, l'any 1999 es va remodelar la plaça i s'habilità la font actual. Al llarg dels anys aquesta plaça ha tingut diversos noms: plaça pública, plaça major, plaça de la Constitució, plaça de la República, plaça Nacional o plaça de la Verdura, ja que és el lloc on s'hi feia el mercat.

Bibliografia

- Anònim (1989). "Pagesos, paraires i l'aigua", a Centre Muntanyenc i de Recerques Olesà. Butlletí mensual. Núm. 45 (octubre)
- COBOS, Josep M (1994). Olesa al segle XIX. Col·lecció vila d'Olesa, 4. Ajuntament d'Olesa de Montserrat; Publicacions de l'Abadia de Montserrat, p. 252-256
- GONZÁLEZ BASCHWITZ, José; OBRADORS, Xavier (2006). Pla Especial de Protecció i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic d'Olesa de Montserrat. Ajuntament d'Olesa de Montserrat. Fitxes B-39
- MARTÍNEZ NOGAREDA, E (2000). L'Abans. Olesa de Montserrat. Recull gràfic. 1875-1965. Ed. Efadós, p. 103-114
- SAUMELL OLIVERAS, Joan (1981) Olesa aimada Unió Excursionista de Catalunya (Olesa), p. 77-84

